Memento

CALENDAR

LUNI, 10 MARTIE

Ortodox: Muc. Codrat (post).
Catolic: Crescent, Doctoviu.
Protestant: Margot.

*

Moartea scriitorului A. de Herz (1936).

*

Răsăritul Soarelui 6.43.
Apusul Soarelui 18.11.

FAPTE ȘI GANDURI DIN ALTE VREMI

10 Martie

1805. Carte domnească cu ponturi pentru vânzarea cărnii.

Pentrucă cei mai mulți măcelari tăiau și vindeau carnea după cum le convenea lor, domnitorul, care auzise de acest lucru, stabilește ponturi pentru vânzarea cărnii. Din aceste ponturi reproduc câteva pentru a ne da seama de orânduirea domnească.

1. Agia să nu ceară avaet cu nici un fel de cuvânt dela această madea, nici să ridice pe măcelari, iar de se va găsi vre unul din ei, vânzând oricu ce preț mai sus peste nart, ori lipsă de dramuri, sau carne rea și slabă pe acela să-l trimită la dumnealui numitul boer, care are voe să pedepsească pe măcelarul vinovat, iar când nu va face îndreptare, să arate Agia la Domnie.

2. Vânzarea cărnii să curgă peste toată vremea acestui an, cu prețul acesta: cea de miel, ocaua câte 10 parale, cea de oae iarăși câte 10 parale, de vacă câte 8 parale, iar cea de râmător, câte 15 parale; în posturi însă, să se adauge câte o para la oca, fiindcă în zilele de post mănâncă numai unii din boeri carne, și după ce se cheltuește puțină carne, curgătoarele cheltueli sunt tot acelea și mărunțaele celei de vită se pierd ca unele ce nu au la cine se vinde.

6. De ziua Sfântului Gheorghe înainte, să fie îndatorat dumnealui orânduitul boer spre a se tăia mieii la scaune și să se vânză carnea lor peste toată vremea cu prețul ce mai sus s'au zis, ocaua pe parale zece.

12. Toate cântarele cu care vor vinde măcelarii carnea la obște să se facă iar la visterie și să se pecetluiască cu pecete domnească.

15. Deci îndatorim, ca pururea și în toată vremea, nu numai nartul să se păzească după cum mai sus s'au hotărît, ci să și îngrijească de a fi totdeauna în târg carne cu îndestulare bună și grasă, păzindu-se și la cântar vânzarea dreaptă, ca dintr'aceasta să cunoască obștea folos.

Iată dar cum carnea a constituit întotdeauna o problemă importantă, mai ales pentru cei dela orașe. Aceasta ne dovedește însuși documentul acesta dela 10 Martie 1805.

RADIO

EMISIUNI IN LIMBA ROMANA ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO
— (Ora românească) —

6.30: DUNAREA (325,4 m.).
17.30: DUNAREA (325.4 m.).
17.30: LONDRA (19,61 m.).
18.20: ROMA (2RO) (19.7 m.—25.51 m.).
18.45: ZEESEN (31.38 m.—25.31 m.).
20.14: BUDAPESTA (549.5 m.).
20.15: ZEESEN (31.38 m.—25.31 m.).
20,30: DUNAREA (325.4 m.).
20.45: ATENA (499 m.—42.4 m.).
21: GR. II Italian (263.2 m.—221.1 m.).
21: ROMA (2OR) (31.15 m.—25.4 m.—19.61 m.).
21.35: BELGRAD (49.18 m.).
22: LONDRA (31 m.).
22.15: ZEESEN (31.38 m.—25.31 m.)—25.40 m.).
22.20: ROMA (2OR) (31.15 m.—25.4 m.—19.61 m.) numai Duminică.
22,30: DUNAREA 325.4 m.).

LUNI, 10 MARTIE

RADIO ROMANIA
1875 m. 160 kHz. 150 Kw.
RADIO BUCUREȘTI
364,5 m. 823 kHz. 12 Kw.
POSTUL PE UNDE SCURTE
32,4 m. 9260 kHz. 2 Kw.

6.45—8.45: ORA DIMINEȚII: Concert de dimineață (discuri); Radio-jurnal (I); Concert de fanfară româno-german Continuarea concertului de dimineață (discuri).
12.30: Muzică de cameră (dis.): Quartet în sol major de Haydn (quartetul Poltronieri); Sonatina în sol minor Nr. 3 de Schubert (vioară și pian: Isolde Menges și Arthur de Greef); Andante cantabile din „Quartetul de coarde op. 11 de Ceaikovsky (Prisca-Quartett); Finale allegro din „Quartetul No. 1 în re major" de Dittersdorf (quartetul Léner).
13.15: Radio-jurnal (II).
13.50: Concert orchestrei Boiță Gănescu: voce: Gh. Ionescu-Digulaie: Prieteni în noaptea aceasta; Adio Măgurele (voce); Mamă inimă de piatră (nai: Boiță Gănescu); Din ochii tăi cei negri (voce); Păzitor pe cin'să pui (naiu: Boiță Gănescu); Sârbe românești.
13.50: Serviciu de știri germane.
14.00: Instrumente diferite (dis.): Melodie de Engel (xilofon); Foxtrot de Grever (armonică); Polca de Brâu (clarinet).
14.10: Radio-jurnal (III).
14.30: Muzică variată ușoară (disc.): Noutăți-selecțiuni de melodii de Brown; Serenadă de Heykens și Melodie de Strecker; Capriciu și Vals de Erhardt; Melodii de Long și Henderson; Foxtrot de Cremer.
15.00: Radio-jurnal (IV).
15.15: Muzică ușoară vocală: Tangoul nopții de Palma (voce: Otello Boccaccini); Parfumul meu de Kiesch (voce Rosita Serrano); Melodie de Martinasso (voce: Trio Lescano); Mii de trandafiri înfloresc în țara iubirii de Meisel (voce: Peter Anders).
18.00: ORA. Ce este mai frumos în opera italiană (discuri): Uvertură la „Căsătoria secretă" de Cimarosa (orchestra simfonică din Milano, dir. de Lorenzo Molajoli); Scenă din actul III din „Don Pasquale" de Donizetti (voce: Ernesto Badini și Afro Poli); Sextetul din „Lucia de Lammermoor" de Donizetti (voci: Capsir, Baccaloni, Venturini); Uvertură la „Coțofana hoață" de Rossini (filarmonica din Berlin, dir. de Furtwaengler); Arie din „Bărbierul din Sevilla" de Rossini (voce: Riccardo Stracciari); Preludiu la „Aida" de Verdi (orchestra operei din Berlin, dirijată de Leo Blech); Ave Maria din „Ottelo" de Verdi (voce: Dusolina Giannini); Preludiul actului III din „Tosca" de Puccini (orchestra Operei Scala, dir. de Carlo Sabajno); Duetul de dragoste din „Doamna Butterfly" de Puccini (voce: Sheridan și Pertile).

RADIO BUCUREȘTI 364,5 m. și POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.

19: Cărți și reviste.
19.15: Concertul de vioară — Alexandru Theodorescu: Haendel: Sonata Nr. 4 în re major; Pauză; Rimsky-Korsakoff: Imnul Soarelui; Albeniz: Tango.
19.45: Serviciul de știri germane.
RADIO ROMANIA 1875 m. RADIO BUCUREȘTI 364,5 m. ȘI POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.
20: Ora oficială.
Radio-jurnal (V).

RADIO BUCUREȘTI 364,5 m. ȘI POSTUL PE UNSDA SCURTA 32,4 m.

20.20: Franz Liszt (discuri): Studio de concert (pian: Frederic Lamond); Rinul frumosul fluviu — lied (voce: Heinrich Schulusnus); V's de dragoste (pian: Brailowsky) și Sonetul lui Petrerarca (pian: Walter Rehberg; Tarantella din „Venezia și Neaploe" (Orchestra Filarm. din Berl'n dirij de Erich Kleiber).
20.45: Ion Zamfirescu: Curajul de a rămâne puțin vechiu.

RADIO ROMANIA 1875 m.

19: Muzică românească din toate ținuturile — Orchestra Petrică Moțoi și muzică ardeleană, cântată de Alex. Grozuță:
RADIO ROMANIA 1875 m. RADIO BUCUREȘTI 364,5 m. și POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.
20: Ora or aoficială.
Radio-jurnal (V).

RADIO ROMANIA 1875 m.

20.20: Continuarea concertului Orchestrei Petrică Moțoi.
20.40: Cătece românești — D-na Florica Mateescu.

RADIO ROMANIA 1875 m. RADIO BUCUREȘTI 364.5 m. și POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.

21: ORA ITALIEI: I. Dr. Mihail Cârciog: Politica demografică a fascismului. II. D-na Mansi Barberis-Plăcințeanu (voce): Scarlatti: O cessate di piagarmi (1680); Il cardellino-cântec napolitan; Tenaglia: Begli occhi merce (1680); Drunghe-cântec napolitan; Castaldi-Primăvara; Lotti: Pur dicesti (1700); Vieni m'a bella-cântec lombard; Gordipiani: Ogni sabato avrete il lume acceso; La vendemmin-cântec toscan.
III. Muzică italiană (discuri).
22: Ora oficială
Radio-jurnal (VI).
22.20: Concert de pian — Dr. Medeleine Cocorăscu: Emil Sauer: a) La marginea pârdului; b) Studiu în octave; c) Murmurul vântului; d) Muzicuțe; e) Ecou din Viena.

RADIO BUCUREȘTI 364,5 m. ȘI POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.

22.30: Jurnalul pentru străinătate în limba greacă.
RADIO ROMANIA 1875 m.
22.30: Continuarea concertului de pian al D-rei Madeleine Cocorăscu.

RADIO ROMANIA 1875 m. RADIO BUCUREȘTI 364,5 m. ȘI POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.

22.50: Muzică ușoară variată (discuri: Parfum și Mic balet de Brău; Trebuie să-ți aminteşti-slowfox de Casiroli și Venezia și Tu de Martelli; Hollyhock și Marigold de Billy Mayeri (pian: autorul); Melodii de Kennedy și de Friml; Să ne bucurăm de viață-potpuriu de Lincke.
23.15: Jurnalul pentru străinătate în limbile: germană și italiană.
23.30: Muzică ușoară variată (discuri): Dans spaniol și Bolero de Lucchesi; Potpuriu de șlagăre din filme (două piane); Tango de Jäger (voce: Eric Helgar); Iluzieslowfox de Rose și Slowfox de d'Anzi (voce: Alberto Rabagliati; Mustafa-fox de Filippucci; Ernestine-vals de Waldmann și Vals de Franc von Blon.
24: Jurnalul pentru străinătate în limbile: franceză și engleză.
0.15 — 0.30: Muzică variată ușoară (discuri): Maria Magdalena și Trinia de Quiroga; Potpuriu de șlagăre noui; Romanță de dragoste de Cugat.

MARȚI, 11 MARTIE

RADIO-ROMANIA
1875 m. 160 kHz. 150 kw.
RADIO-BUCUREȘTI
364,5 m. 823 kHz. 12 kw.
Postul pe unde scurte
32,4 m. 9260 kHz. 2 kw.

6.45—8.45: Ora dimineții: Concert de dimineață (discuri); Radio-jurnal (I); Continuarea concertului (discuri).
12.30: Muzică simfonică (discuri): Simfonia nr. 2 în mi minor de Rachmaninoff (Orch. simf. din Minneapolis, dir. de Eugen Ormandy).
13.16: Radio-jurnal (II).
13.30: Taraful Ilie Rădulescu: Horă; Joc cu strigături; La bordei; Geambaralele; Drum de deal și drum de vale; Sârba bătută.
13.50: Serviciul de știri germane.
14: Emil Petrescu-mandolină și Guglielmo Cabiaglia-chitară: Muzică românească: Dans românesc nr. 18 de Emil Petrescu; Hora mărțișorului, de Gr. Dinicu; Am iubit doi ochi albaștri, romanță; Ceasornicul și Hora ploii, de Gr. Dinicu (aranj. de Em. Petrescu).
14.10: Radio-jurnal (III).
14.30: Muzică românească (voce Ștefan Savu): Al. Dima: Ștefan Vodă și codrul; Olteanu: Horia (versuri de Eminescu); Dima: A venit un lup din crâng; Ventura: Balada Griviței; Foaie verde baraboi, cântec din Moldova; Sabin Drăgoi: Pentru o sută și cincizeci.
15: Radio-jurnal (IV).
15.15: Muzică ușoară (discuri): Intermezzo de Rathke și Fox intermezzo, de Fetras; Cântă-mi un tango, de Raimondo; Lady Hamilton, de Costică Ionescu și Hora dela Chițorani.
18: Ora; Cronica științifică (Poșta tehnică).
18.15: Insulă, castele și lacuri în muzică (discuri): Insula Garda, poem simfonic de Certani (Orch. simf. din Milano, dir. de Lorenzo Molajoli); Vechiul castel din „Tablourile unei expoziții", de Mussorgsky (Orch. simf. din Boston, dir. de Sergiu Kussewitzky); Castelul Rosamundei, cântec de Duparc (voce: Vanni-Marcoux); Insula morților, poem simfonic de Rachmaninoff (Orch. simf. din Filadelfia, dirij. de Sergiu Rachmaninoff); Jocuri de apă la Villa d'Este, de Liszt (pian: Walter Rehberg); Fragment din baletul „Lacul cu lebede", de Ceaikowsky (Filarmonica din Londra, dirij. de John Barbirolli).
19.20: D-na Nya Bădescu (voce): Claude Debussi: a) Romanță; b) Clopotele; Henri Dupare: a) Invitația la călătorie; b) Extaz; Claude Debussy: Păpuși.
19.45: Serviciul de știri germane.
20: Radio-jurnal (V).
20.20: Orchestra simfonică Radio dirij. de Ionel Perlea: Haydn: Simfonia nr. 2 în re major „Londoneză" (Adagio, Andante, Minuetto, Allegro spirituoso).
20.45: Prof. George Fotino: Patriotismul boerilor dela 1848.
21: Continuarea concertului simfonic: solist Iosif Prunner: Chopin: Concert pentru pian în mi minor (pian: Josif Prunner); Debussy: Iberia.
22: Radio-jurnal (VI) Sport.
22.20: Muzică de Tosti și Tirindelli: D-ra Maria Teresa Ferrero (voce): Tosti: a) Aprilie; b) Lasă-i să sună; c) Nu te uita la mine; d) Baladă; c) Vis; Tirindelli: a) Profeție; b) Strana; c) Mistică; d) Ești tu, dragoste?
22.45: Radio pentru străinătate în limba greacă
23: Jurnal pentru străinătate în limbile germană și italiană.
23.15: Muzică variată ușoară (discuri): Primul ei dans, de Haykens și Muzica vie, de Oscar Straus; Ritmul inimii mele, fox de Vinci și Fox, de Simi; Sevilla și Cadiz, de Albeniz; Nu glumi cu dragostea, fox de Villnou; Fox, de Bonagura și Tango, slow de D'Anzi (voce: Carlo Buti); Mătăniile și melodie, de Nevin; Potpuriu de marșuri, de Roland; Dansul veveriței, de Smith și Polca, de Reckenwald).
24: Jurnal pentru străinătate în limbile franceză și engleză.
0.15—0.30: Continuarea concertului (discuri): Vals din „Văduva veselă", de Lehar; Lied, de Arnold (voce: Franz Hoffmann); Foxtroturi de Basie și de Gifford; Două melodii din filmul „Ave Maria", de Melichar; Potpuriu de melodii, de Lincke; Viena, orașul visurilor mele, de Sieczynski și Bolero, de Ravel.

OPERA ROMÂNĂ

Alexandru Lăpușneanu

Muzica românească a obținut, cu opera „Alexandru Lăpușneanu" de Alexandru Zirra, o isbândă cu adevărat categorică. Literatura noastră lirică originală a întrunit, de această dată, nu numai condițiunile generale de realizare atristică ce trebue să stea la baza unei lucrări bine concepute, dar și sufragiile hotăritoare ale publicului care pentru prima dată a primit cu atâta căldură și entuziasm o creație autohtonă, în scena „Operii române".

Este o mare bucurie pentru cricine a urmărit străduințele compozitorilor noștri de a găsi primele formulări lirice românești viabile, adesea cu isbutiri parțiale de incontestabil interes și aport personal valoros, de a vedea atinsă, în opera d-lui Zirra, acea treaptă a maturității de concepție dramatică, a seriozității tehnice, a coeziunii în construcție și inspirație, care este factor decisiv pentru justa satisfacere a cerințelor genului și trăinicia succesului.

Premiera operii „Alexandru Lăpușneanu" înseamnă de aceea în evoluția ascendentă a creației lirice românești, momentul însemnat în care demarcația între încercare și edificare certă, schițare și făurire definită, nebulozitate și claritate, este realmente depășită.

Privind acum și trăsăturile mai de amănunt ale lucrării, vom spune de asemeni că pentru prima dată întâlnim atât de bine determinate în factura și tratarea lor vocală, arii veritabile de operă, scrise în sensul bunelor tradiții ale expresiei și efectului dramatic și un atât de reușit echilibru între latura simfonică și cea vocală ale lucrării. Ambele sunt cu meșteșug și înțelegere țesute, astfel încât, fără a se întunca una pe alta, își îndoesc puterile, luând fiecare parte activă la acțiune, cu mijloacele proprii. Vocile se detașează de aceea bine și sunt remarcabil puse în valoare.

Interpreții au fost în genere fercit aleși și au cucerit, odată cu autorul, de repetate ori aclamat și chemat la rampă, bucuriile unui mare succes.

D-na Lucia Bercescu, deși cunoscută încă dela debutul d-sale din „Faust" ... un talent deosebit, a fost o revelație, întrecând toate așteptările prin sclipitoarele d-sale resurse de glas, muzicalitatea admirabilă a emisiunii și simțirea dramatică emoționantă pe care a dovedit-o. D-sa a învins cu rară strălucire dificultățile frumosului d-sale rol, îndreptățind definitiv marile speranțe ce se pun în cariera artistică a acestei atât de inzestrate tinere cântărețe.

D. Ștefănescu Goangă (Alexandru Lăpușneanu) a cântat cu plinătate expresivă, inteligență artistică și bogat aport vocal.

D-nele Nella Dumitriu, Thea Rămurescu, Irina Dogeanu, Lisette Dima și d-nii Ion Pulcan, Mihail Știrbei, Aurel Borneanu, G. Oprișan și Ion Mărgineanu, au ținut cu merit rolurile ce înconjură personagiile dominante ale lui Lăpușneanu și Doamnei Ruxandra.

Corul, căruia autorul i-a destinat alese pagini, bine pregătit de d. George Kulibin.

Energia animatoare a d-lui Egizzio Massini, măestria și puterea de muncă a d-lui Constantin Pavel și aportul dăruitului pictor și director tehnic V. Feodorov, au articulat viu și sugestiv speactcolul.

D. Zirra, a cărui dreaptă, înțeleaptă și de părintească blândețe direcție a „Operei Române", au fost demne de valorosul compozitor ce d-sa este, a înțeles să demisioneze din postul d-sale în ajunul premierii lui „Alexandru Lăpușneanu", pentru a nu fi reprezentat decât ca simplu particular. Gestul de distincție sufletească pe care l-a făcut va lăsa largi regrete pentru consecințele lui, dar va strecura și mulțumirea că vom ști pe unul din cei mai de seamă compozitori ai noștri, întors la masa lui de lucru, unde este chemat să-și continue înfăptuiri cinstitoare pentru muzica noastră.

R. Al.

POLITICA MAREI BRITANII IN ORIENT

(Urmare din pagina I-a)

limitele statului arab spre nord. Reamintim, că în timpul războiului mondial, în Iulie 1915, un șef arab, Hussein, șeriful Hadjazului, în schimbul unei alianțe militare defensive, a cerut Marei Britanii să recunoască independența Arabiei, limitată la nord de o linie ce trecea prin Mersina și Adana și urma a' 37-lea grad de latitudine nord până la fosta frontieră a Persiei; la est de fosta frontieră a Persiei până la golful Bassorah. la sud de oceanul Indian — afară de regiunea Aden — și la vest de marea Mediterană și marea Roșie.

Marea Britanie n'a recunoscut aceste limite. Ea a exclus din teritoriile viitorului stat arab o mare parte din Siria, Mesopotamia, Palestina și Cilicia. In urma acordurilor încheiate între puterile direct interesate — Marea Britanie, Franța și Rusia — în 1915, 1916 și 1917, s'a recunoscut Rusiei posesiunea provinciilor Erzerum, Trebizonda, Van, Tiflis și a Kurdistanului de sud; Franței, zona litorală a Siriei, vilaietul Adana și un teritor delimitat la nord și nord-vest de noua frontieră a Rusiei; iar Marei Britanii, partea de sud a Mesopotamiei cu Bagdad și porturile Haifa și Acra de pe coasta Mediteranei.

Prin aceleași acorduri s'a decis un regim special pentru Palestina; recunoașterea independenței statului arab și trecerea sub tutela provizorie a Franței și Marei Britanii a unor teritorii din fostul imperiu otoman.

După încheerea păcei din 1920 s'au delimitat teritoriile Siriei, Libanului, Mesopotamiei (Irak), Palestinei și Transiordaniei. Mandatul asupra Iracului și Palestinei a fost atribuit Marei Britanii, iar în ce privește Tranjordania s'a autorizat Marea Britanie să mențină în acest teritor un regim administrativ și nemandatar.

Siria, divizată în patru state, sub titlul de „Federația statelor siriene", împreună cu Libanul, recunoscut stat autonom sub titlul de „Marele Liban", au trecut sub un mandat unic, conferit Franței.

In 1924 s'a constituit statul arab prin unirea țărilor Nedj și Hedjaz, pe care l-a consolidat faimosul rege Ibn Seud. Arabia seudiană se întinde de la marea Roșie până la golful Persic — afară de regiunea Iemen — și dela marele deșert până la frontierele Siriei.

De atunci partizanii politicei pan-arabe au susținut politica bazată pe expansiunea spre nord cu scopul de a cuprinde în statul lor național toate teritoriile populate de arabi, — Palestina, Transjordania, Siria, Irakul. Așa s'a născut și conflictul dintre evreii și arabii din Palestina. Au mai intervenit apoi alte modificări în statutul și regimul politic al țărilor și teritoriilor aflate sub mandat din Orient.

In 1932 regatul Irak a fost scos de sub mandatul britanic.

Siria și Libanul, în urma deciziunii luată de conferința de la San-Remo, au devenit republici „independente"; însă Siria a rămas sub administrația Franței. Transjordania (partea de est a Palestinei) încredințată emirului Abdulah, a rămas și ea sub administrația britanică.

Toate aceste organisme ar putea să fie spulberate atunci când valul arab se va revărsa din deșert către nord. De aceea guvernele engleze din ultimii ani au încercat să dirijeze mișcarea naționalistă arabă și s'o neutralizeze, — pe deoparte, prin susținerea unui proect de federalizare și chiar unificare a statelor arabe sub protecția și prin ajutorul său; iar, pe de altă parte, prin exploatarea rivalităților și ambițiunilor dintre diferiți șefi arabi.

In primăvara anului 1939 s'a reunit la Londra o conferință arabă, la care au luat parte reprezentanții Arabiei, Egiptului, Iranului, Irakului, Palestinei, Transiordaniei și Iemenului; dar ea n'a dat nici un rezultat. Acum se atribue guvernului britanic proectul unei confederații de state arabe, în fruntea căreia ar fi emirul Abdulah, considerat partizanul politicei engleze în Orient, ca și acela al dominației Siriei. Interesele sale de ordin strategic și economic din Orient impun Marei Britanii să apere canalul de Suez și să bareze drumurile pe uscat și pe apă, ce conduc spre el, prin Turcia, Liban, Palestina și Egipt; sau prin marea Mediterană. De aceea călătoriile ce le-a făcut d. Eden, ministrul de externe al Marei Britanii în Orient, — la Ankara, Athena și Cairo — au fost puse în legătură cu toate problemele strategice și economice ce interesează poziția Marei Britanii în Orient.

R. SEIȘANU

Cronica teatrală

Teatrul Alhambra. — „Vânt de primăvară" operetă în 2 acte de J. Strauss

„Vânt de primăvară" se apropie mai mult de genul comediei muzicale de cât de opereta propriu zisă, de oarece comedia primează. Nu urmează de aci că muzica lui J. Strauss, cu toate aranjamentele muzicale introduse și semnate de d. Mișu Constantinescu, ar fi lipsită de specificul compozitorului vienez: valsul și melodia, ușoare, sprintene, plăcute prin ritm, armonie și sonoritate.

„Cavalerul rozei" a lui Richard Strauss (libretul de Hugo von Hofmannsthal), ca și *„Sophie Arnould"* a lui Gabriel Pierné (libretul de Gabriel Nigond) sunt și ele comedii muzicale. In cea dintâi, Richard Strauss a fost și el influențat de repertoriul muzical al celuilalt Strauss Johann, în ce privește forma melodică ușoară și grațioasă a valsului.

Intr'un libret vienez și cu o muzică de Strauss — fie că se numește Johann, sau Richard — valsul, într'un ritm rapid, sau într'un ritm mai lent, este obligatoriu, ca și șampania la un supeu.

Și valsurile semnate de faimoșii compozitori vienezi au ceva spumos și picant, care înviorează și recreează.

De aceea bună ideie a avut d. N. Vlădoianu, că a reînviat opereta, sau comedia muzicală, cu melodia lor ușoară și plăcută, cu valsul tradițional și comedia lor amuzantă, cum e și *„Vântul de Primăvară"* a lui J. Strauss.

Interpretarea bine pusă la punct; punerea în scenă deasemenea; iar costumele, variate, dar prea multicolorate, mai cu seamă ale bărbaților, — cele feminine au însă eleganța și respectă nuanțele.

D. Ion Dacian a cântat just și a pronunțat bine (avocatul Landamann).

D-na Liana Mihăilescu, în rolul unei tinere baronese, a dovedit calități vocale și scenice D-șoara Florica Demion a jucat cu vioiciune și umor, fără să cadă în vulgaritate (Hanni).

Bune efecte comice a obținut d-na Maria Wauvrina în rolul soacrei agresive și gâlcevitoare. Corecte și elegante d-rele Lulu Savu și Virginia Popescu.

D. Gărdescu a prezintat caricatural și cu o oarecare amploare personajul ridicol și vulgar al bătrânului baron Löwenstein. D. I. Cazaban a schițat tipul, de asemenea ridicol, al îngâmfatului Fritz. Au mai contribuit la succesul acestei operete d-nii R. Rang, N. Antoniu, M. Iordănescu-Bruno, d-ra M. Rădulescu.

ROMICUS

Problema pâinii și a cărnii la Botoșani

Botoșani, 6 Martie

S'ar părea curios ca, într'un județ și într'un oraș ca Botoșanii, renumit prin calitățile și cantitățile de cereale produse odinioară anual, să existe o problemă alimentară mereu nerezolvată favorabil pentru cetățeni, și încă una de prim ordin, cum este aceea a pâinii.

Brutarii și morarii respectă numai cu aproximație decretele legi cu privire la fabricația făinii și a pâinii, iar ordonanțele comunale sunt respectate, cel mult, numai încât privește prețurile de vânzare a fabricatelor respective, însă nicidecum în ce privește calitatea, amestecul sau puritatea lor.

De altfel părerea cetățenilor unanimă este că pâinea populară dela Botoșani, în greutate de aproape 800 grame și care se vinde cu 11 lei bucata, conține în orice caz și în orice zi mai mult de 20% mălai, ceeace o face să fie necrescută cum trebue, iar a doua zi să se acrească și să se împietrească până la imposibilitatea de a fi consumată.

Nu mai rămâne îndoială că dacă morarii furnizează făina tip populară, mai mult sau mai puțin reglementară, brutarii, a căror muncă de specialitate poate fi foarte greu urmărită, lucrează așa cum vor, adică punând cât mai mult mălaiu în pâine economisind astfel însemnate cantități de făină.

Credem că organele administrative, recurgând la concursul unor specialiști, ar putea determina pe brutari să se apropie, — cel puțin, — de legalitate, și să fabrice o pâine mai cum-se-cade.

Deși suntem la începutul postului cel mare, chestiunea cărnii de vită și de porc, necesare consumului orașului nostru, se află într'o fază îngrijorătoare.

Este dureros, dar incontestabil, că, după răpirea Bucovinei de Nord și a Basarabiei, comerțul în general, și în special cel de vite, a fost crunt lovit în regiunea noastră.

Vite mari se aduceau multe din munții Bucovinei, după cum județul Bălți ne trimetea nenumărați porci cari alimentau industriile de specialitate și piața locală.

După aproape un an dela nenorocirea ce ne-a lovit țara, tristele efecte economice sunt resimțite pe alocuri, nu însă fără putința de a fi înlăturate.

La târgurile din orașul nostru se mai înregistrează încă un fenomen curios: o disproporție grozavă între prețurile maximale fixate la cărnuri și produsele fabricate, și între prețul vitelor și în special al porcilor pe cari sătenii cer de la 50 lei kg. în sus, viu!

In felul lor, au însă dreptate, fiindcă, în timp ce anumite autorități găsesc toate mijloacele de a „stăvili specula" și a face să se respecte prețurile maximale la produsele aduse și produse de săteni, ca: brânză, ouă, smântână, zarzavaturi, etc. în magazinele de încălțăminte, de colonialе și de stămburi, — acestea din urmă toate fabricate în țară, — au ajuns: peste 1200 lei o pereche de încălțăminte proaste; 3000 lei kg. de ceai, 300 lei un șorț țărănesc, etc.

O pălărie de stofă țărănească, cu pană și câteva mărgele, dela 400 lei în sus, (dela 80 lei!); o bicîușcă, 50—60 lei (dela 10—15 lei).

Dacă împuținarea vitelor a dus fatal, la lipsa sau rărirea cărnii, nu-i mai puțin adevărat că și o concurență sălbatecă au făcut și fac unii comercianți localinici sau străini, cari achiziționează vitele cu orice prețuri, pentru a le duce spre alte regiuni ale țării unde chiar prețurile maximale sunt mai mari decât cele de specul, dela noi.

Nu căutăm să formulăm soluții. Dar cum au fost blocate cerealele, ar putea fi blocate și vitele.

Și poate atunci problema aceasta ar merge, cel puțin parțial, pe drumul unei rezolvări faborabile regiunei noastre.

C. R.

CARTEA MEDICALĂ

„La maladie operatoire"

de doc. dr. S. Țovaru și dr. Dem. Teodorescu

A... franceză „La Maladie operatoire" este un volum de 532 pagini (București, 1941) de dr. Simion Țovaru, docent universitar și chirurg primar și dr. Dem. Teodorescu, asistent universitar.

Apariția unei lucrări de pură știință în aceste vremuri secătuite de hrană intelectuală, constitue, în genere, un eveniment spiritual. Când un asemenea eveniment este stârnit de un efort românesc, el merită să atragă atențiunea cercurilor din țară.

Această impozantă lucrare de chirurgie românească, publicată într'o limbă accesibilă străinătății, este o contribuție prețioasă la mărirea frontierelor spirituale ale țării în aceste vremuri de restriște. Chirurgia românească s'a menținut totdeauna, atât pe planul doctrinar, cât și pe cel practic, la un nivel egal cu acela al țărilor occidentale cu veche tradiție culturală. Contribuția „Școalei chirurgicale românești" la progresul științei și artei chirurgicale universale, este notorie.

Prin lucrarea de față autorii se mențin pe linia tradiției de prestigiu a contribuției chirurgiei românești. Este o lucrare ce face cinste științei românești în străinătate.

Autorii abordează o problemă nouă și din cele mai delicate: **urmările actului operator asupra organismului omenesc.** Cercetările din ultimii ani au dovedit că operația deslănțuește profunde turburări biologice în corpul omului, dând naștere la o adevărată boală — boala operatorie — ce nu se traduce însă în clinică decât mai rar, sub aspecte ce variază dela cele mai simple până la cele mai grave „accidente operatorii".

Astfel lucrarea tinde să situeze pe acelaș plan al progresului actual al chirurgiei, technica și asepsia operației, cu necesitatea cunoașterii biologiei operatului.

Sub acest aspect nou, lucrarea este un studiu aprofundat al organismului operatului, din care decurg, în mod logic, normele și principiile cari dirijează conduita terapeutică.

Problema aceasta prezintă însă și un aspect social. In adevăr, o intervenție operatorie practicată de chirurg și liber consimțită de bolnav, în dorința legitimă de a vindeca o boală care, în general, este compatibilă cu viața, poate da naștere la o altă boală ce duce, uneori, la moartea bolnavului.

Acest aspect, ce angajează responsabilitatea chirurgului, este studiat după cele mai științifice criterii de cunoaștere a biologiei omului, nu în vederea atenuării răspunderii, ci în scopul de a preveni pericolul potențial ce amenință pe orice viitor operat.

Este o lucrare științifică și didactică, bine documentată și clasic expusă, ce va deveni indispensabilă pentru oricine mânuește delicata armă a bisturiului.

Grav accident de circulație la Timișoara

Timișoara, 8 Martie

Astăzi, s'a întâmplat un grav accident de circulație în localitate.

Pe când o căruță militară, condusă de sold. Petre Buna, venia spre Cetate dinspre cart. Maria, caii s'au speriat, pornind în goană nebună spre Catedrală.

Ajunși în dreptul prăvăliei Arlat în colț, conducătorul nemaiputând stăpâni caii, aceștia au luat-o spre stânga, lovindu-se cu căruța cu tot de tramvaiul nr. 111, depe linia II-a, care venea cu viteză.

Watmanul n'a mai putut evita ciocnirea.

Căruța a fost complet sfărâmată, iar un cal omorit.

Soldatul s'a ales cu răni grave și a fost transportat la spital.

Pasagerii din tramvai s'au ales doar cu spaima.

Poliția cercetează.

UN SPECTACOL FERMECĂTOR

G. Timică, Vasiliu Birlic, Niculescu Buzău, Mircea Șeptilici Romeo Lăzărescu, și Mișu Fotino. Nora Piacentini, Silvia Dumitrescu, Angela Mateescu, Cella Marion, Lulu Popescu, Adina Duca, Irina Răchițeanu, Getta Antonescu, Victoria Medeea etc. etc.

GÂȘTELE

AZI MATINEU ora 3.30, seara la 8 — TEATRUL DIN SARINDAR

Fantezie în 12 tablouri după Aristofan de Ion Cantacuzino. Cuplete de Tudor Mușatescu. Muzica de V. Vasilache

Balet, Montare grandioasă

Conducerea muzicală M. FLORESCU

ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

SITARII

de prof. RAUL CĂLINESCU

Se înserează. Ultimele raze ale soarelui ce apune, învăluesc orizontul în hlamidă de purpură. O adiere blândă aduce de pe dealuri miresme dulci de ghiocei și viorele. Ultimele petece de zăpadă s'au topit și pământul mustește sub picioare. Sălciile din luncă, sărutate de unduirea caldă a zefirului, își leagănă ramurile acoperite de mâțișori pufoși și galbeni.

Luceafărul de seară lucește din ce în ce mai tare pe bolta cerului și tot mai adânc coboară umbrele înserării peste arbori și tufișuri.

Obosit de imnurile de slavă aduse Dumnezeirei, sturzul abia mai îngână acum o litanie de slavă, care picură încet ca o rugăciune sfioasă apoi se lasă ușor din creangă în creangă, jos, tot mai jos, în tufișul în care se va culca.

O liniște adâncă se pogoară peste firea adormită. Toate florile din luncă adorm acum legănate de zefir.

Dar iată că pe bolta înstelată a cerului, un pâlc de vreo 30-40 păsări cu ciocul lung și subțire, zboară iute în triunghi, venind dinspre miazăzi. Odată ajuns în dreptul poienii din luncă se aud, din fruntea pâlcului, niște fluierături scurte și apoi vârful triunghiului se lasă în jos.

Pasărea care conducea stolul a dat semnalul de oprire și ea însăși s'a oprit cea dintâi, fiind urmată de celelalte la distanțe neregulate.

Aucm acopăr, cu toate, poiana, pe o lungime de 300-400 m.

Sunt niște păsări bondoace, cu picioarele scurte și coada bearcă, capul mare și butucănos, având un cioc lung și subțire, de vreo 2 ori mai lung de cât capul. De departe seamănă cu niște cocoșei. Merg țanțoși, cu pași deși și mărunți și scormonesc pământul, rostogolind frunzele moarte, cu ciocul lor lung și subțire, căutându-și hrana, pe care o mănâncă cu lăcomie. Se vede bine că sunt hămesiți și că vin de departe.

Pereche de sitari

Sunt sitarii, bucuria vânătorilor și cei dintâi vestitori intrari-pați ai primăverii.

Trecuse noaptea și lunca era acum scăldată în lumină, dar sitarii abia se mai vedeau în poiană, deoarece, așa temători cum sunt, ei stau mai mult ascunși, evitând să se arate la locuri deschise sau să zboare la înălțimi mai mari. Intr'un rând se auzise în pădure voce omenească. Atunci sitarii se pitiseră la suprafața pământului de nu se mai distingeau de loc, fiindcă penele lor castanii, vrăstate cu cenușiu, seamănă și cu pământul și cu scoarța copacilor — iar aceste păsări șirete aleseseră pentru ascunzișuri locurile cele mai ferite și mai sigure. Dealtfel, un sitar pitit, nemișcat printre frunzele uscate, printre bucățile de lemn, în apropierea unei scoarțe de copac sau între rădăcinile unui arbore, scapă întotdeauna și ochiului celui mai ager, căci sitarul rămâne în această poziție atâta timp, cât crede el că e nevoie. Iar când e urmărit, lasă pe vânător să se apropie mult de el și numai în ultima clipă își ia zborul, cu un sfârâit zgomotos. Se ridică în aer dar se lasă repede pe pământ, de cealaltă parte a tufișului, făcând așa ca între el și vânător să se afle întotdeauna ... Insă ... acestei păsări merge și mai departe, căci după ce s'a lăsat la pământ face pe jos un ocol destul de mare, înșelând în modul acesta pe urmăritor care-l va căuta în locul în care s'a lăsat.

In timpul zilei se ferește deci să fie văzut — dar la asfințit se trezește deabinelea și începe să alerge în toate părțile. Distanțele mai măricele le face în zbor. El zboară dealtfel cât se poate de bine și trece printre ramurile cele mai dese fără să le atingă, putându-și mări și micșora viteza de zbor, s'o cârmească la dreapta sau la stânga, să urce și să coboare brusc și să se ridice adesea deadreptul vertical în aer. Câteodată sitarul își zbârlește penele la intervale lungi și seamănă atunci mai mult cu o bufniță, cu ciocul lung decât cu un sitar adevărat!

Când doi sitari de parte bărbătească se 'ntâlnesc în aer, se iau la bătaie, se urmăresc unul pe altul și caută să se lovească reciproc cu ciocurile. Câteodată se 'nclestează atât de tare în toiul luptei în cât cad amândoi jos ca un ghem, nemaiputând să zboare. Lucrul acesta se 'ntâmplă mai ales în timpul împerecherilor dar are loc adesea și în afară de acest timp.

Către seară sitarii încep să-și caute hrana pe drumurile și potecile din pădure, în poieni, pajiști și în locurile mlăștinoase. Din când în când se văd înfigându-și ciocul în stratul de frunze uscate ale pădurii pe care le 'ntorc pe dos, ciugulind larvele, goangele de tot soiul și viermișorii, râmele și melcișiorii ce se ascund sub ele. Câteodată își înfig ciocul, în acelaș scop, chiar și în pământul umed din marginea mlăștinilor.

Dar nu rămân mult în acelaș loc și iată-i că zboară curând în altă parte.

In ținuturile noastre ca și în cele vecine, sitarii sunt primăvara în treacăt. Ei vin din țările calde ale Mediteranei, unde au iernat — și se duc în țara lor cea adevărată, de baștină, din părțile mai nordice ale Europei (Polonia, Lituania, Ucraina de nord, bălțile Pripetului) — unde se vor înmulți și-și vor duce traiul ... vor pleca spre Sud. Așa dar sitarii sunt păsări călătoare, iar la noi numai în trecere (păsări de pasaj) — primăvara și toamna.

Pasajul de primăvară e mult mai slab ca cel de toamnă (păsări mai puține) și începe încă dela sfârșitul lunei Februarie. Masa principală a sitarilor trece însă dela 15 Martie la 15 Aprilie. Pasajul de toamnă începe în Septemvrie și durează până la sfârșitul lui Noemvrie. De ce pleacă toamna din țara lor de origine? Ei pleacă din pricina iernelor grele care fac să se ascundă în pământ toate micile animale cu care se hrănesc. In iernile mai blânde, sitarii izolați iernează și la noi. Deasemenea, primăvara sunt exemplare rătăcite care cuibăresc și la noi, în pădurile din Carpați și Dobrogea.

Dar grosul sitarilor cuibăresc și clocesc mai la Nord.

Pentru a-și face cuibul, sitarul caută în pădure locuri deschise, pajiști și troiene presărate cu tufișuri. După împerechere femela alege un loc potrivit lângă un tufiș, după un ciot de copac căzut, între rădăcinile unui arbore, ... adesea scobituri care se ... gata făcute sau pe care ... face ea singură. Această scobitură e apoi căptușită grosolan cu mușchi, ierburi și frunze uscate. Aici femela depune 3—4 ouă destul de mari, gălbui, stropite cu roșcat, pe care le clocește cam 20 zile.

Bărbatul nu se prea sinchisește de femeie în timpul clocitului, dar vine la cuib de 'ndată ce puii au ieșit din ghioci. Amândoi părinții devin acum foarte grijulii față de puii lor, hrănindu-i și apărându-i. Când un dușman se apropie de pui, părinții zboară imediat în lături, lăsându-se apoi la pământ pentru a înșela pe urmăritor și a-l îndepărta de pui, în timp ce aceștia se pitesc în iarbă, unde nu pot fi văzuți cu nici-un chip.

După trei săptămâni puii de sitar încep să zburătăcească și devin independenți chiar și mai înainte de a putea zbura bine.

Toamna sunt formați pe deplin și sunt gata să-și ia zborul spre țările calde unde-și vor putea găsi hrana lor obișnuită. Stolurile de sitari care au ajuns primăvara la Nord se 'napoiază deci toamna spre Sud cu un număr sporit de exemplare, datorit puilor. Așa se și explică de ce pasajul de toamnă al sitarilor este mai bogat ca cel de primăvară.